

— Tudod-e, hogy mi az a verébfej? — és újra megcsókolta Sanyika szemét.

— Az egy verébnek a feje — nevetett Sanyika.

— A verébfej az azt jelenti, hogy minden adóforint után egy varju és öt veréb fejét kellett a jobbágnak beszolgáltatnia. Szegény öregapám egész gyermekkorában verébekeket fogott. Te meg már teniszlabdákat. — Ismét megcsókolta Sanyika szemét.

A kisfiú lehúnyt pillái alatt a csókoktól fényes karikák kezdtek szállongani.

— Mama, még — mondta, mert a karikák eltűntek.

Anyja panaszt hallott ebből a kérésből; azt hitte, a labdaszedés említésével és csókjaival eszébe juttatta azt a kisasszonyt, akinek nem tetszett a szeme. Mennyire szenvedhet ez a gyermek az emberektől!

— Mondd meg, fiam, annak a kisasszonynak, hogy neked is éppen olyan becsületes szemed van, mint másnak. És ha a nagyapádnak jó volt, jó lesz neked is.

A Keletiben füttyült egy vonat, és Sanyikát elröpítette Cecére, Lajos nagyapa temetésére. Sajnálta, hogy nagyapapa a sirban nem láthat ilyen szép piros karikákat. Egy ideig még meg tudta csinálni, hogy ketten nézzék a tízes gömböket, de aztán belefáradt.

A következő füttyöt már nem hallotta.

MINT A FOGOLY

Miért szűk, mondd, az éjjeled?
Az ágyad miért szorít? —
Melletted fekvé figyelem,
hogy nyugtalanokodik
a tested, és a szájadon,
mint láng csap ki a jaj.
Ez a zavaros fájdalom
miért van s mit akar? —

A vergődésed éppolyan,
mint egy fogoly madár
vak csapkodása s mint azé,
ki szökne, futna már
és karom ólmos lesz s a szó
zsibbadt nyelvemre fagy,
mert hátha az én életem
megcsömörlöttje vagy.

Kétségbeesve hallgatok
s figyelek lopva rád,
hogy nem boríthatom föléd
a béke sátorát,
hogy nem merülhetek veled
egy fényes és üde
hullámveréssel megrakott
és mély álomba le.

A kínlódásod így gyötör
el engem is, pedig
mi egymást mért is bántanánk?
Én érted fekszem itt
olyan elszántan, makacsul,
miként a katonák,
védelmezik testvéreik,
szülőik otthonát.

Toldalagi Pál